

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

červenec 2022

TŘINÁCTÝ ROČNÍK FOLKLORNÍHO FESTIVALU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

V sobotu odpoledne 23. července 2022 se do Jindřichova Hradce po nucené dvouleté covidové přestávce vrací Folklorní festival. Letošní ročník, v pořadí již třináctý, přivítá nejen soubory z Čech, ale i ze zahraničí. Rakouské sousedy bude reprezentovat skupina Martinsberger Plattlermändscha, českou stranu pak Národopisný soubor Postřekov, který představí tradiční folklor horního Chodska, dále jihočeský soubor Plánský Lužničan a chybět nebude ani místní folklorní seskupení Krojová družina z Jarošova nad Nežárkou, která je spolu s Muzeem Jindřichohradecka hlavním organizátorem festivalu. Přípravují jej za finanční účasti Jihočeského kraje, Města Jindřichův Hradec, Nadačního fondu rozvoje Města Jindřichův Hradec a také za pomoci MAS Česká Kanada a firmy Fruko Schulz Jindřichův Hradec. Mediálním partnerem festivalu je Český rozhlas České Budějovice.

Hlavní program festivalu začne v půl jedné na Masarykově náměstí, kde vystoupí Národopisný soubor Postřekov a zazní slavnostní zdravice. Ve 13 hodin vyjde od Střelnice krojovaný průvod účastníků festivalu, který projde Panskou ulicí na náměstí Míru, kde bude krátká zastávka se zpěvy a tanci. Pak se průvod přesune do zahrad a dvorů Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici, kde budou po uvítání ředitelem muzea PhDr. Jaroslavem Pikalem od 14 do 18 hodin soubory tančit a zpívat. V případě nepříznivého počasí se festival koná v divadelním sále kulturního domu Střelnice. Po celou dobu festivalu bude pro návštěvníky zajištěno bohaté občerstvení.

Věříme, že i letošní ročník festivalu, stejně jako ty předešlé, potěší všechny zájemce mnoha lidovými písničkami a tanci i pestrými kroji a všichni si společně užijeme bohatý program národopisného festivalu, který bude jistě zpestřením letního prázdninového odpoledne. Vstupné na akci je dobrovolné. Podrobný program festivalu naleznete na webových stránkách Muzea Jindřichohradecka.

Zvonařová Alexandra

ARCHEOLOGICKÉ LÉTO NA ZANIKLÉ STŘEDOVĚKÉ VSI PFAFFENSCHLAG U SLAVONIC

Muzeum Jindřichohradecka se stejně jako loni zapojí do Archeologického léta. V několika termínech v průběhu července a srpna bude možné zúčastnit se komentované prohlídky v zaniklé středověké vesnici Pfaffenschlag u Slavonic. Minulostí této unikátní lokality vás provedou ve čtvrtek 7. 7. 2022 od 16:00 archeologové jindřichohradeckého muzea Mgr. Gabriela Kocinová a Mgr. Jan Kocina a ve dnech 21. 7. 2022 a 4. 8. 2022 od 11:00 Mgr. Zdeňka Kolářová z Národního památkového ústavu. Pokud vás zajímá, jak se žilo na středověké vesnici, jak vypadal středověký dům a co nám k tomu dokáže sdělit archeologie, vydejte se s námi na příjemnou procházku po místech, kde se ještě před 600 lety rozkládala ves Pfaffenschlag. V případě zájmu je potřeba se registrovat na odkazu: <https://www.arup.cas.cz/archeologicke-leto/>, kde zároveň naleznete informace o mnoha dalších archeologických lokalitách zpřístupněných v rámci Archeologického léta.

Vznik Pfaffenschlagu je kladen do 2. poloviny 13. století. Nicméně již za husitských válek v 15. století byla ves zničena a vypálena. Až v 60. letech 20. století došlo k jejímu znovuobjevení. V rámci archeologického výzkumu byl tehdy odkryt půdorys celé vsi s jednotlivými domy, jejichž reliktů jsou v terénu stále patrné. Výzkumu se kromě významného archeologa Vladimíra Nekudy účastnili i žáci slavonické školy s učitelem J. Střechou, díky kterým patří Pfaffenschlag mezi nejprobadnější lokality svého druhu u nás.

Gabriela Kocinová

FRANTIŠEK PELTÁN „Čtvrtý za Tří králů“

Československá obec legionářská – Jednota br. Stanislava Berana a Muzeum Jindřichohradecka Vás při příležitosti 80. výročí tragické smrti Františka Peltána srdečně zvou na výstavu o jindřichohradeckém rodákovi a členovi odbojové skupiny „Tři králové“.

František Peltán se narodil 1. dubna 1913. Po ukončení základního vzdělání se vyučil čalouníkem a dekorátérem. V roce 1933 byl odveden a v témže roce nastoupil vojenskou základní službu. Po jejím skončení zůstal v armádě v hodnosti četaře jako děsloužící poddůstojník – velitel radiotelegrafních stanic u různých útvarů Československé armády. Po 15. březnu 1939, po obsazení zbytku naší republiky nacistickými okupanty a vzniku Protektorátu Čechy a Morava, se zapojil do odbojové činnosti. Stal se záložním radistou Spojovací skupiny vojenské odbojové organizace Obrana národa.

Na jaře 1941 přijal nabídku podplukovníka Josefa Balabána, neformálního velitele odbojové skupiny „Tři králové“ a od 21. března 1941 udržoval spojení s Londýnem radiostanicí SPARTA II. V období od 13. května 1941 až do 10. července 1942 se mu podařilo pětikrát uniknout před zatčením. Svůj poslední boj s gestapem podstoupil 11. července 1942 v Kinského sadech v Praze. Byl smrtelně zraněn a 20. července v lazaretu SS v Praze - Podolí na následky utrpeného zranění zemřel. Výstavu o tomto hrdinovi 2. domácího protifašistického odboje bude možno navštívit v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka od 23. července do 9. října 2022. V měsíci říjnu výstavu doplní přednáška Karla Ludvíka, předsedy jednoty br. Stanislava Berana, věnovaná osobnosti Františka Peltána.

Petr Pokovba

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

SOCHY NA ZÁMKU

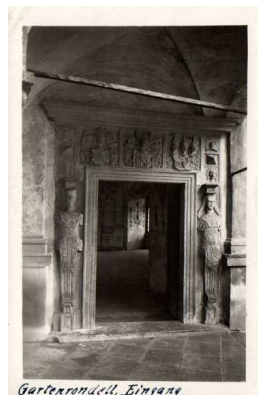
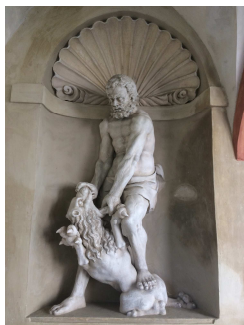
Ani areál nejvýznamnější jindřichohradecké památky není úplně prostý sochařské výzdoby. Za posledních pánů z Hradce, hlavně za Jáchyma a Adama II., došlo na nákladnou přeměnu gotického hradu na reprezentativní a pohodlný renesanční zámek.

Nedílnou součástí Adamova stavení se stal i sochařsky zdobený portál, který na zakázku vytvořil mistr Antonio Cometa v roce 1589. Vstup získal podobu brány zaklenuté středovou archivoltou a bočními štítovými tympanony na kladí, které je podpíráno na každé straně dvěma toskánskými sloupy na kamenném piedestalu se lvími hlavami. Do vrcholového tympanonu umístil autor kartuše s reliéfy znaků Adama II. z Hradce a jeho manželky Kateřiny z Montfortu. V roce 1594 byl vstup uzavřen ozdobnou mříží s rostlinnými a zvířecími motivy. V následujícím století získal portál další sochařskou výzdobu v podobě ženských postav umístěných do nik ve hmotě budovy. Štukové sochy žen jsou usazeny tak, aby byly viditelné v mezerách mezi předsazenými sloupy. Sochy stylově zapadají do

přechodného období kolem poloviny 17. století a kvalitou odkazují na místní produkci, již bez účasti školených italských štukatérů pozdní renesance. Svým statickým postojem jsou blízké stylu řezby postav ve městě působícího Wolfganga Ecka, kterému jsou připisovány například raně barokní párové oltáře zakladatelů jezuitského řádu sv. Ignáce z Loyoly a sv. Františka Xaverského.

Ve stejné době, kdy se budovalo Adamovo stavení, začala úprava zástavby skalnatého výčnělku nad Nežárkou. Na místě zbořené hradební věže byla v letech 1591–1596 postavena perla zaalpské renesance, kruhový altán nazývaný rondel se skvostně zdobenými štukovými interiéry. Sochařsky zdobený portál přisuzovaný Hanušovi Maurerovi byl osazen později. Obsahuje totiž hohenzollernský erb, který směřuje dataci vzniku do let 1598–1604, tedy až do období po sňatku Jáchyma Oldřicha z Hradce s Marií Maxmiliánou rozenou z Hohenzollern-Sigmaringen. Boky portálu s aliančními znaky zdobí na každé straně cherubín, pyramidka, lví hlava a vysoký reliéf ženské postavy nazývané karyatida.

K ozdobě rondelu přibýly v roce 1680 čtyři štukové sochy a dvě ozdobné mušle. Ze všech soch se dochovala pouze jedna, která unikla zkáze i díky tomu, že byla v 19. století umístěna uvnitř rondelu, který sloužil jako sklad zvířiny. Socha zobrazuje souboj Herakla s nemejským lvem. Svalnatého, dynamicky pojetého

bojujícího řeckého poloboha stvořila ruka Innocence Comety, který v průběhu let 1674–1675 pracoval se svým otcem Giovannim Bartolomeem na zakázce pro Jáchyma Slavatu na bohaté vnitřní výzdobě kostela Nejsvětější Trojice v Klášteře u Nové Bystřice.

Po dokončení se v prostorách rondelu uskutečnilo plno významných událostí – probíhaly zde slavnosti u příležitosti návštěv císaře Leopolda s císařovnou Klauidií, arcivévodou a pozdějšího císaře Karla VI. a císařovny Alžběty Kristýny.

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně od 8.30 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10 do 12.30 a od 13.30 do 18 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele a výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně od 9 do 12 a od 13 do 16 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

V sobotu 23. července Vás srdečně zveme na třináctý ročník **FOLKLORNÍHO FESTIVALU**, který zahájí vystoupení na Masarykově náměstí v Jindřichově Hradci **v 12.30 hodin**. Podrobný program festivalu naleznete na webových stránkách Muzea Jindřichohradecka.

Jindřichohradecké muzeum pořádá v pátek 1., 8., 15., 22., a 29. července od 20 hodin NOČNÍ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY KOSTELA SV. JANA KŘTITELE. Prohlídky provází: Mgr. Vladislav Burian, Mgr. Lenka Dvořáková nebo MgA. Jakub Valášek. Vstupenky je nutné zakoupit předem na pokladně muzea ve Štítného ulici. Vstupné je 90 Kč/dospělí a 40 Kč/děti.

V rámci archeologického léta Vás zveme na **KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY ZANIKLÉ STŘEDOVĚKÉ VESNICE PFAFFENSCHLAG U SLAVONIC**. Lokalitou provedou archeologové jindřichohradeckého muzea Mgr. Gabriela Kocinová a Mgr. Jan Kocina ve čtvrtek **7. července od 16 hodin** a ve dnech **21. července a 4. srpna od 11 hodin** Mgr. Zdeňka Kolářová z Národního památkového ústavu. Prohlídku registrujte zde: <https://www.arup.cas.cz/archeologie-leto/>.

Minivýstava FRANTIŠEK PELTÁN – ČTVRTÝ ZE TŘÍ KRÁLŮ bude zpřístupněna od 23. července do 9. října 2022 v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici.

Ve výstavní síni muzea „V jezuitském semináři“ na Balbínově náměstí pokračuje výstava **JINDŘICHŮV HRADEC SOBĚ! Z historie jindřichohradeckých pěveckých a divadelních spolků**. Výstavu můžete navštívit do 2. října 2022

Výstava HORNÍ NÁMĚSTÍ – MÍSTO PAMĚTI. Město Jindřichův Hradec ve sbírkách muzea v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá do 6. ledna 2023.

Výstavní sál „Ve Svatojanské“ ve Štítného ulici představuje výstavu **ŠERKA, ŠÁŠÍ, MÉCHURA – TO JE NAŠE KULTURA**. Výstava s bohatým edukačním programem bude otevřena do 6. ledna 2023.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce Vás srdečně zve na zájezd **STŘEDOVĚKÉ KOSTELY A CESTY NA DAČICKU A NOVOBYSTRICKU**, který se uskuteční v sobotu **1. října 2022**. Registrace zájemců prostřednictvím e-mailu: pratelestarohradce@seznam.cz. Přímá platba je možná dne 5. 9. 2022 od 17 hodin v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka ve Štítného ulici nebo bankovním převodem na účet spolku.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXXI. 7/2022

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Redakce: Bc. Iveta Maryšková

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I, Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny), e-mail: muzeum@mjh.cz, www.mjh.cz